

darsko razvitejših okoljih so spoznali, da lahko s pomočjo fitocenologije sledijo sonaravnosti in novemu gozdarskemu etosu. Fitocenološki jezik je namreč idealen za dialog z naravo, z njim zmanjšamo težko dojemljivo kompleksnost na poenostavljene zakonitosti. Načrtovanje, ki temelji na metodah vegetacijske znanosti, zagotavlja tudi najbolj izčiščen in racionalen načrtovalni minimalizem.

Z diferenciranimi cilji, neenotnimi načrti (ločeni po lastništvu), manjšim številom hierarhičnih ravni, daljšimi ureditvenimi obdobji idr. poenostavitvami, bi se lahko že davno prilagodili spremenjenim lastniškim interesom in usihajoči intenzivnosti gospodarjenja. V času, ko kolapsirajo javne gozdarske institucije in izstopajo slabosti razsekane gozdarske organizacije, ne gre

pričakovati racionalnega in uspešnega gospodarjenja, vse dokler bo ena organizacija upravljala, druga načrtovala in odkazovala, tretja pa ukrepala. Razlike med državnimi in zasebnimi gozdovi so že tako velike, da se upravičeno vprašujemo, ali je še smiselna enovita organizacija javne gozdarske službe.

Medtem ko bo prenova metodoloških in tehničnih vprašanj načrtovanja lahko izvedljiva, bo ostala velika neznanka – „raba lesa v prihodnosti“. Brez zanesljive prihodnosti je vsako načrtovanje nebulozno. Neizkoriščenost proizvodnih potencialov slovenskih gozdov bo stalnica, vse dokler se ne bodo spreobrili trendi drobljenja gozdov. To pa lahko spremenita samo vlada in parlament z aktivno obdavitvijo zemljišč in gozdov.

Mag. Mitja CIMPERŠEK

Največji zeleni očarljivci – drevesa na Dnevu očarljivih rastlin 2015

Mateja KIŠEK¹, Domen GAJŠEK², Kristjan JARNI³, Robert BRUS⁴

V petek, 22. 5. 2015 je potekal osrednji dogodek ob Dnevu očarljivih rastlin v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani. Dan očarljivih rastlin je pred tremi leti nastal na pobudo evropske organizacije za raziskave rastlin EPSO (ang. European Plant Science Organisation). Obeležuje ga kar 55 držav, s celo vrsto dogodkov pa sodeluje več kot 500 ustanov po vsem svetu. Dogodki so povezani s temeljnimi in uporabnimi raziskavami rastlin, s kmetijstvom, ohranjanjem okolja, biodiverziteti, izobraževanjem in umetnostjo.

V Sloveniji je glavni organizator Dneva očarljivih rastlin Slovensko društvo za biologijo rastlin. V dopoldanskem času so bile na dogodek povabljene skupine osnovnošolskih otrok, za katere je bil pripravljen pester 4-urni program. Več kot 600 otrok je krožilo med 23 različnimi stojnicami in na različne načine spoznavalo rastline. Na dogodku smo sodelovali tudi zaposleni in študentje z Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete

v Ljubljani. Otrokom smo predstavili največje zelene očarljivce – drevesa. Ker je bil Dan očarljivih rastlin tudi na seznamu dogodkov ob Tednu gozdov, ki je v organizaciji Zavoda za gozdove Slovenije potekal v tednu od 23. 5. do 31. 5. 2015, je tekla beseda tudi o slovenskem gozdarstvu in poklicu gozdarja. Seveda ni šlo mimo tega, da ne bi omenili tistih res najbolj posebnih dreves sveta: največje drevo na svetu – mamutovec General Sherman (*Sequoiadendron giganteum*), s prostornino 1487 m³, najstarejši

¹ M. K., mag. inž. gozd., UL, BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana, Mateja.Kisek@bf.uni-lj.si

² D. G., univ. dipl. inž. gozd., UL, BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana

³ Dr. K. J., UL BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana

⁴ Prof. dr. R. B., UL BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana

Slika 1: Otroci pri reševanju kviza o poznavanju največjih zelenih očarljivcev – dreves (Foto: Jarni K.)

še živeč organizem na svetu – 4795 let star dolgoživi bor Metuzalem (*Pinus longaeva*) in najdebelejše drevo na svetu – mehiški taksodij iz Tule (*Taxodium mucronatum*) s 14,05 m obsega, so se obiskovalcem še posebej vtisnili v spomin. Pozornost najmlajših pa so zbudili izjemno veliki storži borov, ki prihajajo iz Severne Amerike (na primer vrsti *Pinus lambertiana* in *Pinus coulteri*).

Otroci so se med seboj pomerili v kvizu iz poznavanja raznolikega in pisanega sveta dreves. Prepoznavali so liste, vejice in plodove različnih drevesnih vrst, ugotavljali, katera so najvišja, najstarejša in najdebelejša drevesa v Sloveniji, najbolj pa jih je pritegnilo prepoznavanje okusov gozda. Poskušali so različne sokove, pripravljene iz cvetov bezga in robinije, smrekovih vršičkov, bezgovih jagod, borovnic in ugotavljali, iz katere drevesne (oz. grmovne) vrste so pripravljene. Naša stojnica je bila gotovo med najbolj prepoznavnimi na vsej prireditvi; ne nazadnje na to kaže tudi dejstvo, da je bilo v prispevku v oddaji Infodrom na

TV Slovenija največ časa odmerjenega prav njej. Obenem so v okviru Dneva očarljivih rastlin in Tedna gozdov 2015 na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire potekali tudi vodeni ogledi Dendrološkega vrta. Dogodka so se udeležile skupine otrok iz ljubljanskih vrtcev in osnovnih šol, ki so lansko jesen sodelovale pri dosaditvi Dendrološkega vrta ter postale skrbnice nekaterih na novo zasajenih dreves. Otroci so si ogledali svoja drevesa, ki so bila tokrat že olistana. S pomočjo slikovnega gradiva so spoznavali različne drevesne in grmovne vrste, z voščenkami in papirjem pa so se lotili raziskovanja ter prepoznavanja skorje od blizu. Na koncu so si privoščili kratek počitek ob okrepčilu.

V sodobnem času, ko imajo mladi v mestnem okolju razmeroma malo stika z naravo, so takšni dogodki še posebej pomembni, saj najmlajšim odpirajo pogled v svet narave. Zanimanje otrok za rastline in drevesa je bilo izjemno, kar nas lahko navdaja z optimizmom in zadovoljstvom.